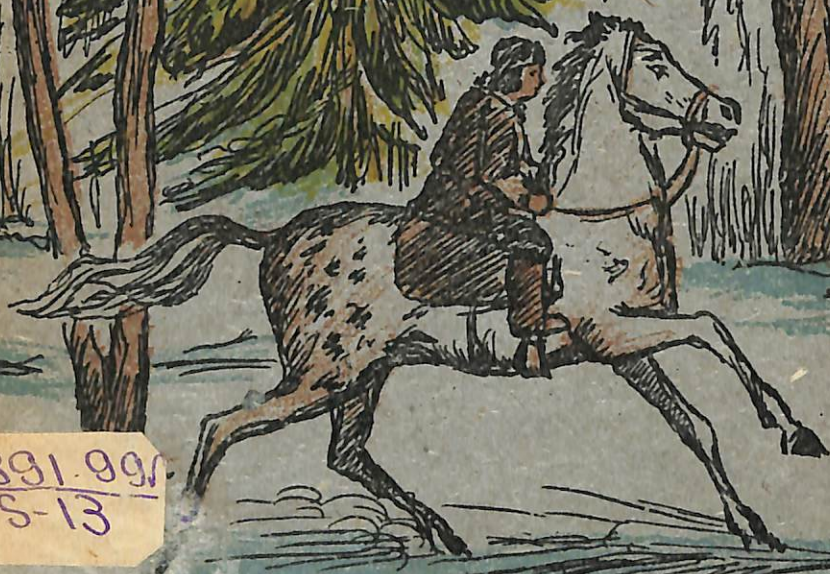

Կ. Տաշյան

Սահմանապահի
Որդին

891.991
S-13

ՀԱՅԴԵՏԼՐԱՏ

ՎԱՋԳԵՆ ՏԱԼՅԱՆ

2011-07

891.99Ն.
S-13 ՆՎ

ՍԱՀՄԱՆԱՊԱՀԻ ՈՐԴԻՆ

Նկարները
Ա. ԽՈՒԴԱՎԵՐԴՅԱՆԻ

ՀԱՅԳԵՏԻՐԱՏ

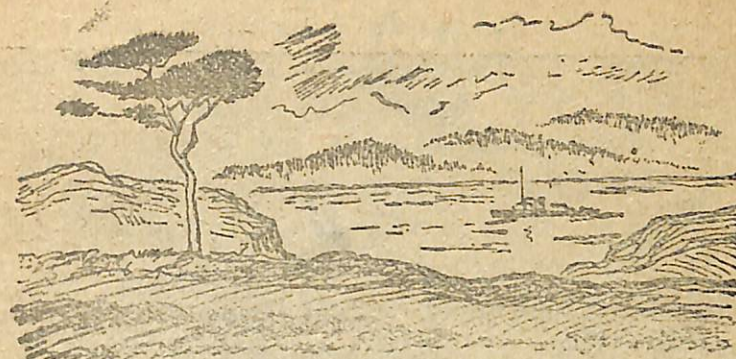
ՀԼԿԵՄ ԿԿ ԿԻՑ ՄԱՆԿԱԳԱՏԱՆԵԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ
ԵՐԵՎԱՆ 1940

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՐՈՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ՄԻՆԻՍՏԵՐԱՆ

1559
41

В. ТАЛБЯН
СЫН ПОГРАНИЧНИКА
Аригтз, Ереван, 1940

1

Մահմանային կռիվ եղավ.
Մեր հողն անցան ճապոնացիք,
Ու նրանց զեմ կռվի ելավ,
Ջարդեց նրանց շուկն հրաձիգ:
Եվ այդ կռվի եռուն պահին
Թե՛ գնդակից թշնամու նենգ,
Հերոսն ընկավ կանչը շուրթին.
— Դեպի առաջ... մենք կհաղթենք...

Մի ծովափնյա գյուղից էր այն
Մարտիկն անաս ու կրակոտ.
Տանը՝ կինն էր ու մի տղան.
Ապրում էին սահմանի մոտ:
Ուղեկալի պետը նրանց
Նամակ գրեց գորովանքով,
Թե՛ «Միմյոնը հերոսացած
Ընկավ կռվում անմահ փառքով»:

Ու կարդացին մայր ու որդի
Նամակն այն ջերմ գիրը արտում,
Կարդաց ողջ գյուղն հաբաղատի
Մահվան լուրը, որը սրտում:

Մրժուռ սրտով, լի դայրույթով
 Մայր ու որդի շուտ գնացին,
 Որ աճյունը սեր—հարգանքով
 Պահ տան հողին հերոսածին:
 Եվ տխրությունն, ինչպես մշուշ,
 Նստեց գյուղում ու դաշտում բաց.
 Ու երբ կրկին արևն զգուշ
 Ելավ ծովից աչքերը թաց,
 Կունդը ամբողջ գլխահակ, լուռ,
 Նրա դագաղն առած ուսին,
 Կուռ թախիծով, շարքերով կուռ,
 Գայլեց դեպի երեք սոսին:
 Հերոսն այնտեղ թաղվեց պատվով,
 Ծովի ծառոտ, բարձր ափին...
 Եվ փոթորկեց ծովն աղմուկով,
 Ճասկոտ զարկեց լերի քարափին:
 Երբ տուն եկան, վշտով գրկեց
 Մայրը որդուն իր սիրելի,
 Տղան մորը համբույր տվեց
 Եվ դուրս վազեց մտքերով և
 Հետո ելավ կինը տխուր,
 Մխիթարված՝ ընկերներով,
 Փնտռեց որդուն, փնտռեց իզուր
 Եվ գորշ ձիուն՝ սև պուտերով:

2

Երեկո էր: Մութը դանդաղ,
 Թշնամու պես սահմանն անցավ.
 Ոռնաց քամին խենթուկ ու պաղ,
 Ուղեկալին զարկեց թռավ:
 Պահակատան պահակն հանկարծ
 Մի ձի տեսավ ձյունե փոշում:

Արագավազ ու մոլեղնած
Դեպի իրենց կողմն էր թռչում:
«Ձիու վրա հվ կա արդյոք,—
Մտածեց նա, մղվեց առաջ.—
Ձիավոր է, թե՞ ձին է լուկ,
Թե՞ ճամբորդ է ցրտից սառած...»
Սլացող ձին մեխվեց տեղում,
Ուղեկալի շեմքին մոտիկ.
Հեծյալն ընկավ, թաղվեց ձնում,
Ապա իսկույն կանգնեց ոտի:
Երեխա էր ու զեմքը թուխ,
Ականջներով փափախ գլխին:

— Է՛յ, հվ ես դու, այ տաք գլուխ...

— Ես ուզում եմ... տեսնել պետին...—

Ասաց հպարտ, ձայնով հուզված,
Մանձր բռնած երիվարի,
Մտքերի մեջ խորասուզված,
Եվ հայացքում՝ վճիռն արի:

— Մի գործ ունեմ... խիստ կարևոր...

Թույլ ավեք ինձ տեսնել պետին:
Եվ նա տխուր հառաչեց խոր,
Հայացքն հառած գուսպ պահակին:

Պետը լսեց իր սենյակում,
Գիրքը ծալեց ու դուրս ելավ.
Մի ձիավոր տեսավ բակում,
Բայց թե ով էր, նա չիմացավ:

— Այս ժթանը ի՞նչ ես ուզում,
Որտեղից ես այդպես շտապ:
Ասա, բեզ ի՞նչ ցավ է հուզում,
Որ տխուր ես, մռայլ այդչափ:
— Սահմանապահ Սիմյոնն էր իմ

Հայրը ջահել... դռնվեց երեկ...

Ծանր վշտից պետք ուշիմ
Մթնեց, ինչպես ամպոտ ցերեկ:

— Հիշում եմ քեզ, դու էլ մի օր
Լրտես տեսար մի խորամանկ.
Ցույց էր տալիս իրեն մոլոր
Այն «աղքատը» կորաքամակ:

Եվ նա գրկեց հիմի ուսերն
Ու տարավ իր սենյակը լույս:
Կիմը տեսավ պատին սուսեր,
Ծաղկամանում՝ փարթամ մի բույս.
Գրքի շարքեր պահարանում...

Ժամացույցի զարկերն ասես
Լռության ծոցն էին կաթում
Մի համաչափ կաթիլքի պես:

— Դե, թշնամու նոր տե՞ղ գիտես,
Ասա, պատմիր հերթով, կարգին...

— Դրա համար չեմ եկել ես,
Խոսքը կտրեց մեր պատանին:

— Լնվ, ապա դու ինչո՞ւ եկար, —
Ասաց պետք ու սպասեց.

Չմտածեց Կիմը երկար,
Պատվի առավ, այսպես խոսեց.

— Ուզում եմ ես լինել մարտիկ
Հորս նման. մնալ այստեղ:

Ձեզ պես մեծ չեմ, թեև փոքրիկ,
Բայց ընդունե՞ք ինձ հորս տեղ:

Ես կրակել գիտեմ վաղուց,
Գիշերն անքուն էլ կմնամ...

Ձեմ փախենա ես թշնամուց,
Զենքը ձեռքիս դեմ կգնամ:

Մեկ էլ հանկարծ դեմը նրա
Ասես կանգնեց հայրն առնադեմ,
Հրացանն իր պարզեց նրան՝

— Կովիր,—ասաց,— թշնամու դեմ...

Ու երգումի բառեր կրկին
Այն պատանու շուրթից թռան,
Արցունք կաթեց ծաղիկ գորգին,
Շիթեր վշտի ու բարկության:
Ուզեց առնել հրացանը հոր,
Սեղմել նրա ձեռքը սիրով,
Խոսք տալ նրան և ասել, որ
Կերթա նրա ճանապարհով...
Սրբեց արցունքն իրա թեքով,
Նետվեց առաջ նա գրկաբաց...
Հայրը չկար... Սեղանի քով
Պետն էր կանգնած նրա դիմաց:

Պետը ժպտաց գործվալից,
Գրկեց Կիմին, ամուր սեղմեց.

— Էսվ, իմ տղա, այսօրվանից
Ավելի շատ կօգնես դու մեզ:
Երբ բարձրանաս մեր տարիքին,
Մեր շարքերը կգաս և դու,
Եվ սահմանը հայրենիքի
Կպաշտպանես զենքով հատու:
Փոքր ես հիմա, թե չէ՝ սիրով...—
Ասաց պետը սիրով մի հայր,
Շոյեց նրան սիրագործով,
Եվ աչքերին նայեց երկար:
Կիմը կախեց գլուխը շեկ,
Խոր հառաչեց, որ փոքր է դեռ...
Զի մոռանա պետին երբեք,

Հայացքը ջինջ, հոնքերը կեռ:

— Է՛հ, ի՛նչ արած, սիրելի պետ,
Երբ բանակի օրենքն է դա...

Ես ձեզ կօգնեմ տղերանց հետ.

Միշտ պատրաստ եմ, թե տեղը դա:

Ասաց, հպարտ պատվի առավ,

Ոտը ոտին զարկեց առույգ,

Զինվորի պես նա շուռ եկավ,

Քուրքը հագավ, հեծավ նժույգ,

Շոյեց ձիու բաշը սիրուն,

Ասպանդակեց մեղմիկ նրան,

Վարդ թշերով տղան՝ գարուն,

Թռավ անցավ ձյունոտ ճամբան:

Պետի մտքերը խուռնեցրած

Մեր փոքրիկի հետ սլացան.

Եվ նա հպարտ, խրոխտ, անահ

Կծկեց արագ խավար ճամբան:

Ու մտածեց պետն անվեհեր

Նայելով մութ հեռուն անխոս.

«Էլ ո՞վ կանցնի սահմանը մեր,

Երբ հերոսն է ծնում հերոս...»:

1938 թվ
Երևան

Պառ-խմբագիր՝
Վ. Գրիգորյան
Տեխ-խմբագիր՝
Ա. Ա. Գասպարյան
Սրբագրիչ՝
Մ. Քուսմանյան

ՎՖ 2671 Հրատ. 5350.

Պատվեր 691. Տիրաժ 2000.

Հանձնված է արտադրության 10/X—1940 թ.

Ստորագրված է տպագրության 25/X—1940 թ.

Հայպետհրատի տպարան, Երևան, Լենինի 65.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0401575

ԳԻՆԸ 70 ԿՈՊ.

13246

